

[Hans Hansen (Rorby).]

Maade er nogen Garanti for, at Forbrugerne faar billige Varer, tværtimod.

Ordføreren for Forespørgerne (Aksel Møller): Jeg tillader mig først at acceptere den af den højtærede Handelsminister foreslaaede Ændring, saaledes at Ordene „eller Ændring i“ bliver indsat paa det Sted, der er Tale om.

Jeg vil derefter gerne gøre nogle Bemærkninger til de ærede Ordførere. Jeg har bl. a. lagt Mærke til den overmaade store Glæde, der er overalt i dette Ting over, at Fællesforeningens Margarinefabrik eksisterer, og at den er i Stand til at konkurrere paa en saadan Maade, at den altid vil være normgivende for Prisudsvingene paa Margarinemarkedet. Maa jeg have Lov til at sige om denne Sag, at det forekommer mig egentlig, at man i Drøftelsen om Trustlovgivningen og Konkurrenceforholdet bærer sig højst besynderligt ad, naar man fra flere Ordføreres Side er saa tilfreds med Fællesforeningens Tilstedeværelse, idet Sandheden dog er den, at Fællesforeningen har sin Styrke i Kraft af, at den har været fuldstændig uden for Beskatning, praktisk talt saa længe den har eksisteret. Det er dog ganske bemærkelsesværdigt, hvis Forholdet er det, at man maa saammenslutte Margarineindustriens forskellige Virksomheder for at kunne tage Konkurrencen op med den skatteprivilegerede, den for Skatter fritagne Fællesforening. Derfor synes jeg, at hvis det høje Ting vilde skabe den sunde Konkurrence — og det ligger jo bag den Bestræbelse, som vi her udfolder —, bør man i alt Fald ikke glemme, at det her drejer sig om et Problem af vidtrækkende Betydning: at skaffe Lighed i Beskatningen.

Jeg viger ikke tilbage for Ordet Trustlovgivning. Det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard skal ikke tro, at det kun er et Tilfælde, der har ført mig op paa denne Talerstol. Jeg er overbevist om, at en Trustlovgivning ikke blot er rigtig, men at den simpelt hen er nødvendig, hvis vi vil undgaa at spille Socialismens Spil her i Landet, det, som fører til Socialisering. Det ærede Medlem Hr. Poul Hansen (Grenaa) sagde tydeligt, at det bedste Mittel mod Trustdannelserne er at socialisere Virksomhederne. Det bedste Mittel til at bevare det nuværende Samfund er at forhindre, at der opstaar Trustdannelser. Men hvis en Trustdannelse med Rette kan motiveres med, at de sammensluttede Virksomheder ikke kan klare sig i Konkurrencen med de skattefritagne Virksomheder, har Rigsdagen ual-

mindelig lette Veje at gaa ad for at bringe denne Sag i Orden.

Jeg vil have Lov til i Forbindelse med Ordet Trust at minde om, at efter min Opfattelse er Kooperationen Landets største Trust. Hele dens Opbygning, hele den Maade, hvorpaa den kan udelukke Konkurrenternes Varer fra sine Butikker, stiller den i en helt anden Situation end nogen Virksomhed inden for det private Erhvervsliv. Nu glæder man sig over, at det er Forbrugerne selv, der har Magt og Indflydelse. Hvilken Magt og Indflydelse har de? Har en Forbruger i Hovedstadens Brugsforening Spor mere Magt og Indflydelse paa denne Verdenstrust end en eller anden lille Aktionær inden for den Verdenstrust, der giver Anledning til denne Forespørgsel? Ikke Spor mere. Det er kun en Formel, de ærede Ordførere betjener sig af, naar de falder i Henrykkelse over dette særlige Forhold. Sandheden er den, at Anlæggene skal forrentes, at Overskuddet skal tilvejebringes, og det skal de i det lange Løb ogsaa inden for den kooperative Organisation.

Den højtærede Handelsminister gav os en Redegørelse for, hvad den Anmeldelse indeholder, som Priskontrolraadet har faaet. Jeg gaar ikke paa Halen af Forfærdelse over det, jeg hørte ved den Lejlighed. Man taler om Afsætningsforholdene, Fællespriser, Salgs politik, Oprettelse af Afdelingskontorer o. s. v., det synes alt sammen at være i hvert Fald forsvarligt. Men jeg spørger, om alt det, som Pressen har bragt frem af Enkeltheder vedrørende Afsætningsforholdene, vedrørende Fællespriser, Salgsforanstaltninger, vedrørende Nedlæggelse af Fabrikker og Oprettelse af Afdelingskontorer o. s. v., fremgaar af Anmeldelsen.

Jeg glæder mig over den Modtagelse, denne Sag har faaet. Jeg er overbevist om, at hvis vi vil beskytte Mellemstanden, og hvis vi vil sikre, at der stadig væk eksisterer en næringsdrivende Mellemstand her i Landet, maa vi den Vej ud, som her er antydet.

Det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen var ironisk, da han prøvede paa at se en Dobbeltthed i mit almindelige Syn paa Prisloven og i mit Syn paa § 14 i Prisloven. Der er ingen Modsætning her. Hvis Prisloven bortfalder — jeg haaber, den gør det saa hurtigt som muligt —, vil i alt Fald disse Paragraffer blive staaende, thi de tilhører ikke den ekstraordinære Del af Prisloven, den, som er kommet til under Indflydelse af Krigen, de er et Resultat af en politisk Udvikling gennem 30erne, som nu, da Samfundet stilles over for Socialiseringstruselen, maa anvendes for at forhindre,